

Π.Κ. 3 / 3 - 9 - 2024

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ & ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

✉ info@omed.gr 🌐 www.omed.gr

ΕΔΡΑ: Πλατεία Βικτωρίας 7, 104 34, Αθήνα ☎ 210 88 14 922

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Πολυτεχνείου 21, 546 26, Θεσσαλονίκη ☎ 2310 517128

Αθήνα, 20 Ιουνίου 2024

Αρ. Πρωτ. Μ-Δ: 385

Προς:

- 1. Πανελλήνιο Σύνδεσμο Εργαζομένων στη Ναυτιλία και Τουρισμό (ΠΑΣΕΝΤ),** Ακτή Μιαούλη
17-19 Πειραιάς
- 2. Ομοσπονδία Ελληνικών Συνδέσμων Γραφείων Ταξιδίων Τουρισμού (FED ΗΑΤΤΑ),**
Ξενοφώντος 14 Αθήνα
- 3. Σύνδεσμο των εν Ελλάδι Τουριστικών και Ταξιδιωτικών Γραφείων (ΗΑΤΤΑ),** Ξενοφώντος
14 Αθήνα

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

9/2024

Η ΠΕΝΤΑΜΕΛΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ ΤΟΥ Ο.ΜΕ.Δ.

(του άρθρου 16 Α του ν. 1876/1990)

Συνεδρίασε στην Αθήνα με έδρα τον Ο.ΜΕ.Δ, τη Δευτέρα 20/5/24, ώρα 15:00 με την εξής σύνθεση: α) Αγορίτσα Σδράκα, Σύμβουλος Επικρατείας (Πρόεδρος), β) Μαρία Πετσάλη, Αρεοπαγίτης, γ) Κωνσταντίνα Νασοπούλου, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους, δ) Ουρανία Ζερβομπεάκου, Διαιτητής Ο.ΜΕ.Δ και ε) Κρεμαλής Κωνσταντίνος, Διαιτητής Ο.ΜΕ.Δ.

Θέμα της συζήτησης ήταν η εξέταση της από 2/5/2024 έφεσης των: 1) Δευτεροβάθμιας επαγγελματικής Ομοσπονδίας με την επωνυμία «Ομοσπονδία Ελληνικών Συνδέσμων Γραφείων Ταξιδίων και Τουρισμού-Federation of Hellenic Associations of Tourist and Travel Agencies (FEDHATTA), που εδρεύει στην Αθήνα, οδός Ξενοφώντος αρ.14, 2) Του επαγγελματικό Σωματείου με την επωνυμία «Σύνδεσμος των εν Ελλάδι Τουριστικών και Ταξιδιωτικών Γραφείων (ΗΑΤΤΑ)», που εδρεύει στην Αθήνα, οδός Ξενοφώντος αρ.14, κατά της υπ' αριθμό 4/2024 Διαιτητικής Απόφασης (Τριμελούς Επιτροπής Διαίτησης) του Ο.ΜΕ.Δ, «Για τους όρους αμοιβής και εργασίας του υπαλληλικού προσωπικού των εργαζομένων στα γραφεία ταξιδίων και τουρισμού όλης της χώρας». Στη συνάντηση της 20/5/2024 που πραγματοποιήθηκε με φυσική παρουσία (πλην του κυρίου Κρεμαλή Κωνσταντίνου),

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ & ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

✉ info@omed.gr 🌐 www.omed.gr

ΕΔΡΑ: Πλατεία Βικτωρίας 7, 104 34, Αθήνα ☎ 210 88 14 922

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Πολυτεχνείου 21, 546 26, Θεσσαλονίκη ☎ 2310 517128

παρέστησαν εξουσιοδοτημένοι εκπρόσωποι: της εργατικής πλευράς οι κ. Βασιλόπουλος Αθανάσιος, κ. Γρηγοριάδης Θεμιστοκλής, κα Κιακουροπούλου Ειρήνη και κ. Ρουκλιώτης Νικόλαος. Της εργοδοτικής πλευράς οι κ. Τσιλίδης Λύσανδρος, κα Ροσσολάτου Αγγελική, κ. Δήμας Νικόλαος και κ. Κιούλος Χρήστος.

Κατά την συνάντηση αυτή των εκπροσώπων των οργανώσεων με τα μέλη της Πενταμελούς Επιτροπής Διαιτησίας, που διήρκεσε δύο ώρες,

-οι εξουσιοδοτημένοι εκπρόσωποι της εργατικής πλευράς ανέπτυξαν τις θέσεις τους, όπως παρουσιάζονται και στα σχετικά υπομνήματα που έχουν καταθέσει.

-οι εξουσιοδοτημένοι εκπρόσωποι της εργοδοτικής πλευράς ανέπτυξαν τις θέσεις τους, όπως παρουσιάζονται και στα σχετικά υπομνήματα που έχουν καταθέσει.

Μετά τη συνεδρίαση, η Επιτροπή διασκέφθηκε στην έδρα του Ο.ΜΕ.Δ και κατά την τελευταία συνεδρίαση και ύστερα από εξέταση της ως άνω εφέσεως, της προηγηθείσας διαδικασίας, της εφαρμοστέας νομοθεσίας και όλων των στοιχείων του φακέλου

Έκρινε, κατά το νόμο τα εξής:

1. Με την από 2.5.2024 έφεση, ζητείται η εξαφάνιση της υπ' αριθ. 4/2024 Διαιτητικής Απόφασης της Τριμελούς Επιτροπής Διαιτησίας του Ο.ΜΕ.Δ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16Α του Ν. 1876/1990, το οποίο προστέθηκε στον εν λόγω νόμο με το άρθρο τέταρτο, παρ. 4 του Ν. 4303/2014 (ΦΕΚ 231/Α/17.10.2014).

2. Με τον πρώτο λόγο εφέσεως των εργοδοτικών ενώσεων προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη ΔΑ, εσφαλμένα, διέγινωε ότι πληρούνται, εν προκειμένω, οι προϋποθέσεις της παρ. 2 περ. β του άρθρου 16 του ν.1876/1990, όπως ισχύει, ως προς την προϋπόθεση της οριστικής αποτυχίας των διαπραγματεύσεων.

3. Σύμφωνα με το άρθρο 16 του ν. 1876/1990, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 57 του ν. 4635/2019 ορίζονται τα εξής: «1...2. Είναι δυνατή η προσφυγή στη διαιτησία μονομερώς από οποιαδήποτε μέρος, ως έσχατο και επικουρικό μέσο επίλυσης συλλογικών διαφορών εργασίας, μόνον στις εξής περιπτώσεις: α) [...], β) εάν η συλλογική διαφορά αφορά στη σύναψη συλλογικής σύμβασης εργασίας και αποτύχουν οριστικά οι διαπραγματεύσεις μεταξύ των μερών και η επίλυσή της επιβάλλεται από υπαρκτό λόγο γενικότερου κοινωνικού ή δημοσίου συμφέροντος συνδεδεμένο με τη λειτουργία της ελληνικής οικονομίας. Οριστική αποτυχία των διαπραγματεύσεων υπάρχει, εφόσον σωρευτικώς: αα) έληξε η κανονιστική ισχύς τυχόν υπάρχουσας συλλογικής σύμβασης εργασίας

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ & ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

✉ info@omed.gr 🌐 www.omed.gr

ΕΔΡΑ: Πλατεία Βικτωρίας 7, 104 34, Αθήνα ☎ 210 88 14 922

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Πολυτεχνείου 21, 546 26, Θεσσαλονίκη ☎ 2310 517128

σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 2 της ΠΥΣ 6/2012 και ββ) έχει εξαντληθεί κάθε άλλο μέσο συνεννόησης και συνδικαλιστικής δράσης, ενώ το μέρος που προσφεύγει στη διαιτησία, συμμετείχε στη διαδικασία μεσολάβησης και αποδέχθηκε την πρόταση μεσολάβησης. Η αίτηση μονομερούς προσφυγής στη διαιτησία πρέπει να περιέχει και πλήρη αιτιολογία σχετικά με τη συνδρομή των προϋποθέσεων που την δικαιολογούν, η δε διαιτητική απόφαση που εκδίδεται επί αυτής είναι άκυρη εάν δεν περιέχει και πλήρη αιτιολογία σχετικά με τη συνδρομή των προϋποθέσεων που δικαιολογούν τη μονομερή προσφυγή στη διαιτησία...3.....». Κατά την έννοια των ως διατάξεων, οι κάθε είδους επιχειρήσεις ή κλάδοι επιχειρήσεων, που ανήκουν σε ιδιώτες και λειτουργούν με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια, καθώς και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις του προσωπικού τους μπορούν να προσφύγουν, μονομερώς, στο σύστημα υποχρεωτικής διαιτησίας του ν.1876/1990, υπό τις προϋποθέσεις που θέτει η περ.β της παραγράφου 2 του άρθρου 16 του ν.1876/1990. Ειδικότερα, στην περίπτωση αυτή, είναι δυνατή η μονομερής προσφυγή στην διαιτησία αν η συλλογική διαφορά αφορά στην σύναψη ΣΣΕ, έχει λήξει η κανονιστική ισχύς τυχόν υπάρχουσας ΣΣΕ και έχουν αποτύχει οριστικά οι συλλογικές διαπραγματεύσεις μεταξύ των μερών και η επίλυση της διαφοράς επιβάλλεται από υπαρκτό λόγο γενικότερου κοινωνικού ή δημοσίου συμφέροντος, συνδεδεμένο με την λειτουργία της Ελληνικής Οικονομίας. Ακολούθως, ο αιτών την μονομερή επίλυση με διαιτησία, πρέπει να προσφύγει στην διαδικασία μεσολάβησης και πριν την προσφυγή στην Τριμελή Επιτροπή Διαιτησίας να έχει αποδεχθεί την πρόταση του μεσολαβητή. Επομένως, πρέπει να έχει ολοκληρωθεί και να έχει αποτύχει πριν από την μονομερή προσφυγή στην διαιτησία, ένας κύκλος διαπραγματεύσεων και να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία της μεσολάβησης χωρίς να είναι αναγκαίο να έχουν προηγηθεί και αγωνιστικά μέσα (απεργία). Εξ άλλου, οι λόγοι γενικότερου κοινωνικού συμφέροντος, οι οποίοι επιβάλλουν την επίλυση της συλλογικής διαφοράς, πρέπει να συνδέονται με την οικονομική κατάσταση των μερών και την κατάσταση της ελληνικής οικονομίας. Η συνδρομή των ανωτέρω, σωρευτικώς απαιτούμενων, προϋποθέσεων πρέπει να στοιχειοθετούνται, πλήρως και αιτιολογημένα, τόσο στην αίτηση προσφυγής σε διαιτησία, όσο και στην Διαιτητική Απόφαση.

4. Εν προκειμένω, κατά την ομόφωνη κρίση της παρούσας Επιτροπής στην από 31.1.2024 αίτηση-προσφυγή στην διαιτησία της πρωτοβάθμιας πανελλαδικής κλαδικής συνδικαλιστικής οργάνωσης με την επωνυμία «ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ("ΠΑΣΕΝΤ")», γίνεται επαρκής επίκληση και τεκμηρίωση όλων των προϋποθέσεων της παρ. 2β του άρθρου 16 ν. 1876/1990, όπως ισχύει, που δικαιολογούν την μονομερή προσφυγή στη διαιτησία. Συγκεκριμένα, το αιτούν την διαιτησία Σωματείο, επικαλέσθηκε, επαρκώς και τεκμηριωμένα στην αίτησή του, όλες τις ανωτέρω απαιτούμενες προϋποθέσεις. Συγκεκριμένα, στην αίτηση προσφυγής

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ & ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

✉ info@omed.gr 🌐 www.omed.gr

ΕΔΡΑ: Πλατεία Βικτωρίας 7, 104 34 , Αθήνα ☎ 210 88 14 922

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Πολυτεχνείου 21, 546 26, Θεσσαλονίκη ☎ 2310 517128

εκτίθενται αναλυτικώς και τεκμηριωμένα ότι: από 31.5.2019 έχει λήξει η ισχύς της ΣΣΕ που ίσχυε μεταξύ των δύο μερών, και ότι η εργοδοτική πλευρά έκτοτε αρνείται να προσέλθει σε διαπραγματεύσεις για κατάρτιση νέας ΣΣΕ (στην αίτηση προσφυγής σε διαιτησία αναγράφονται όλες οι συναντήσεις των δύο πλευρών, από 16.5.2019, μετά την λήξη της ισχύουσας μέχρι τότε ΣΣΕ, μέχρι και την υποβολή της υπ' αριθμ.πρωτ. 185ΜΔ/8Μ/8.5.2023 αιτήσεως του εφεσιβλήτου Σωματείου στον ΟΜΕΔ για τον ορισμό Μεσολαβητή, για την σύναψη κλαδικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας. Ωστόσο, οι ήδη εκκαλούσες εργοδοτικές οργανώσεις, με την από 17.5.2023 εξώδικη απάντηση απέκρουσαν την ως άνω προσφυγή σε μεσολάβηση. Ακολούθησε η διαδικασία ανάδειξης Μεσολαβητή την 18.5.2023, κατά την οποία με κοινή συμφωνία των δύο πλευρών ορίσθηκε ως Μεσολαβήτρια η κ. Όλγα Π. Αγγελούδου. Ακολούθως, μετά από μακρά διαδικασία και παρατάσεις της διαδικασίας μεσολάβησης, η ορισθείσα Μεσολαβήτρια υπέβαλε την 636ΜΔ/31.12.2023 πρόταση μεσολάβησης «Για τη σύναψη Κλαδικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας για τους όρους αμοιβής και εργασίας του υπαλληλικού προσωπικού των εργαζομένων στα γραφεία ταξιδίων και τουρισμού όλης της χώρας» (Υπόθεση 8Μ/185ΜΔ/8.5.2023), την οποία η εφεσίβλητη έκανε αποδεκτή πριν την υποβολή προσφυγής σε διαιτησία την 31.1.2024. Στην εξετασθείσα από την Τριμελή Επιτροπή ως άνω προσφυγή σε διαιτησία του εφεσιβλήτου Σωματείου, περιέχεται πλήρης παράθεση και τεκμηρίωση όλων των πιθεμένων από την εφαρμοστέα εν προκειμένω διάταξη της παρ.2β του άρθρου 16 ν.1876/1990, όπως αυτό ισχύει. Συγκεκριμένα, πέραν της επικαλούμενης οριστικής αποτυχίας των διαπραγματεύσεων με αναλυτική παράθεση όλων των αποτυχημένων διαπραγματεύσεων των δύο πλευρών, γίνεται επίκληση και τεκμηρίωση όλων των λόγων δημοσίου και κοινωνικού συμφέροντος, συνδεδεμένων με την λειτουργία της ελληνικής οικονομίας, με αναλυτική ανάδειξη των οικονομικών στοιχείων του ελληνικού τουρισμού και του κλάδου των τουριστικών-ταξιδιωτικών γραφείων, στον οποίο υπάγονται η πρώτη εκκαλούσα Ομοσπονδία καθώς και το δεύτερο εκκαλούν Επαγγελματικό Σωματείο.

6. Η προσβαλλομένη απόφαση της Τριμελούς Επιτροπής Διαιτησίας, αφού έλαβε υπ' όψιν της, σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ.5 ν.1876/1990, όλα κατατεθέντα στοιχεία των δύο πλευρών, και κυρίως τα οικονομικά και χρηματοοικονομικά στοιχεία, δέχθηκε ότι: «... στην προκείμενη περίπτωση συντρέχουν οι [...] προϋποθέσεις, εφόσον αφενός διαπιστώθηκε οριστική αποτυχία των διαπραγματεύσεων λόγω οριστικής αποτυχίας της Μεσολάβησης να οδηγήσει σε οποιαδήποτε επίλυση και αφετέρου υπήρξε αποδοχή από το ένα μόνο μέρος της διατυπωθείσας πρότασης Μεσολάβησης. Ως προς την συνδρομή των προϋποθέσεων ύπαρξης λόγου γενικότερου κοινωνικού ή δημοσίου συμφέροντος συνδεδεμένου με τη λειτουργία της ελληνικής οικονομίας. Λόγος γενικότερου κοινωνικού

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ & ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

✉ info@omed.gr 🌐 www.omed.gr

ΕΔΡΑ: Πλατεία Βικτωρίας 7, 104 34, Αθήνα ☎ 210 88 14 922

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Πολυτεχνείου 21, 546 26, Θεσσαλονίκη ☎ 2310 517128

συμφέροντος είναι η ίδια η ενεργοποίηση της συλλογικής διαπραγμάτευσης και η ανάγκη της παραγωγής και διατύπωσης συλλογικής ρύθμισης. Όταν, παρά τις καταβαλλόμενες προσπάθειες, διαπιστώνεται ότι οι διαπραγματεύσεις έχουν οριστικά αποτύχει και δεν οδηγούνται σε αποτέλεσμα που διαγράφει συνακόλουθα αντικειμενικά και την αδυναμία παραπομπής σε διαιτησία με κοινή απόφαση των μερών, πρέπει να θεωρείται παραδεκτή η μονομερής, με την ενέργεια και την πρωτοβουλία δηλαδή του ενός μέρους, προσφυγή στη Διαιτησία. Είναι σημαντικό για την ερμηνεία της διάταξης του του άρθρου 57 περ. α' του ν.4635/2019, όπως διεξοδικότερα αναφέρθηκε ανωτέρω, η διασφάλιση της εργασιακής ειρήνης ως λόγου δημοσίου συμφέροντος, με την αποφυγή της διαιώνισης των συλλογικών διαφορών και την επίλυση τους με την εξεύρεση ισορροπημένων κατά το δυνατόν λύσεων (Ολ ΣτΕ 2307/2014), καθώς οι διατάξεις του άρθρου 57 περ. α του ν.4635/2019 αποτυπώνουν την επικουρικότητα της Διαιτησίας και επίσης την ανάγκη της σταθερής υπόμνησης αυτής της επικουρικότητας (Ολ ΣτΕ 2307/2014). Επίσης από τη διαζευκτική διατύπωση της διάταξης προκύπτει ότι αρκεί η συνδρομή του ενός ή του άλλου περιεχομένου του γενικού συμφέροντος, που σε πολλές περιπτώσεις θα συγκρούονται. Η διαφύλαξη, για παράδειγμα, της κοινωνικής ειρήνης, απαιτεί το ύψος του καθοριζόμενου μισθού να σέβεται την αξιοπρέπεια του μισθωτού, ή την πρόβλεψη μιας παροχής που ενδεχομένως δε δικαιολογείται από την ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης (Κουκιάδη, Εργατικό Δίκαιο – Συλλογικές Εργασιακές Σχέσεις – Γ' Έκδοση, 021, σ. 742). Περαιτέρω ως προς το λόγο δημοσίου συμφέροντος συνδεδεμένο με τη λειτουργία της ελληνικής οικονομίας επισημαίνεται ότι η παρούσα συλλογική διαφορά αφορά σε έναν κλάδο, αυτό του τουρισμού, που επιδρά καταλυτικά στην εθνική οικονομία σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία από την τελευταία μελέτη του Ινστιτούτου του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΙΝΣΕΤΕ), με θέμα «Η συμβολή του τουρισμού στην ελληνική οικονομία το 2023». Σύμφωνα με τη μελέτη αυτή στα 28,5 δισ. ευρώ ανήλθε το 2023 η άμεση συνεισφορά του τουρισμού στην ελληνική οικονομία, ποσό που αντιστοιχεί στο 13% του ΑΕΠ της χώρας και είναι το υψηλότερο, ιστορικά, για τον τομέα μέχρι σήμερα. Το 2022 τα αντίστοιχα μεγέθη ήταν 23,9 δισ. ευρώ και 11,6% του ΑΕΠ και το 2019, 23,1 δισ. ευρώ και 12,6% του ΑΕΠ. Σύμφωνα με την ίδια ως άνω έκθεση εκτιμάται ότι, αν συνυπολογιστεί και η έμμεση συνεισφορά του τομέα μέσω πολλαπλασιαστών, το αντίστοιχο ποσοστό ανεβαίνει περίπου στο 30%. Η τουριστική δραστηριότητα παραμένει κατά κύριο λόγο εξαγωγική, αφού το 82,7% των εισπράξεων προέρχονται από τον εισερχόμενο τουρισμό. Περαιτέρω, ο τομέας συνέβαλε άμεσα στην αιχμή, κατά το γ' τρίμηνο του 2023, στο 16,4% της απασχόλησης και συνολικά (άμεσα και έμμεσα) σε ποσοστό περίπου 40%, συντείνοντας στη μείωση της ανεργίας. Αντίστοιχα στοιχεία παρατίθενται από την Εργατική πλευρά, σύμφωνα με τα οποία η συμβολή του τουρισμού στο

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ & ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

✉ info@omed.gr • www.omed.gr

ΕΔΡΑ: Πλατεία Βικτωρίας 7, 104 34 , Αθήνα ☎ 210 88 14 922

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Πολυτεχνείου 21, 546 26, Θεσσαλονίκη ☎ 2310 517128

ΑΕΠ της Χώρας ανέρχεται σταθερά στο 11,5 % για τα έτη 2022 – 2023, η συμβολή του στη συνολική απασχόληση της Χώρας στο 16,7 %, ενώ παράλληλα καλύπτει σε ποσοστό 45,7 % το έλλειμμα του ισοζυγίου αγαθών για τα έτη 2022 – 2023. Παρά το γεγονός ότι η Εργοδοτική πλευρά επικαλείται ότι ο κλάδος των τουριστικών γραφείων δεν ταυτίζεται σε καμία περίπτωση με τον τουρισμό και συνολικότερα δεν επηρεάζει την εθνική οικονομία και τη λειτουργία της, ώστε να δημιουργείται σχετικός λόγος δημοσίου συμφέροντος που να δικαιολογεί τη μονομερή προσφυγή στη Διαιτησία, αποδεικνύονται τα αντίθετα από τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για την εξέλιξη του Δείκτη Κύκλου Εργασιών στον Τομέα Μεταφορών, όπου ο Κλάδος 79 είναι οι «Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδίων και υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από το αρχείο excel που εμπεριέχεται στο φάκελο Μεσολάβησης, προκύπτει η σημαντική αύξηση του κύκλου εργασιών του Κλάδου από το έτος 2017, με την εξαίρεση των ετών 2020 και 2021, πιθανότατα λόγω της πανδημίας, με σημαντική αύξηση το έτος 2022 αλλά και το πρώτο εννιάμηνο 2023 που αποδίδουν ποσό δείκτη 57,3 για το α' τρίμηνο 2023, 172,96 για το β' τρίμηνο 2023 και 288,5 για το β' τρίμηνο 2023. Σημειώνεται ότι τα κατά τα διαλαμβανόμενα στο κατατεθέν υπόμνημα της Εργοδοτικής πλευράς από τα στοιχεία του Υπουργείου Εργασίας και του Πληροφοριακού Συστήματος ΕΡΓΑΝΗ, που τέθηκαν υπόψη της Μεσολαβήτριας, αποδεικνύεται ότι ο κλάδος των γραφείων ταξιδίων και τουρισμού αφορά σε περίπου 3.700 επιχειρήσεις σε όλη την επικράτεια, ενώ ο αριθμός των εργαζομένων σε αυτές ανέρχεται σε περίπου 17.000. Επίσης, παρά την ύπαρξη διαφόρων πλατφορμών ενοικίασης καταλυμάτων ή έκδοσης εισιτηρίων, τα τουριστικά γραφεία παραμένουν το πιο εύκολα προσβάσιμα σε κάθε ηλικία και τόπο, αλλά και τα πλέον δημοφιλή μέσα. Συνεπώς, για τους προαναφερόμενους λόγους, είναι σημαντικότερη η συμβολή του κλάδου των τουριστικών γραφείων, ο οποίος εντάσσεται αναμφισβήτητα στον ευρύτερο κλάδο του τουρισμού και συμβάλλει αποφασιστικά στη λειτουργία της ελληνικής οικονομίας. Η ικανοποίηση της Πλευράς των Εργαζόμενων αλλά και η ικανοποίηση της Εργοδοτικής Πλευράς, μέσω της εξασφάλισης εύρυθμης λειτουργίας, εργασιακής ειρήνης και καλών ανθρωπίνων σχέσεων μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων, έχουν ευθεία επίδραση στην αποτελεσματική λειτουργία αυτών των επιχειρήσεων. Μέσω δε εν τέλει της ισόρροπης ικανοποίησης και των δύο πλευρών εξασφαλίζεται η επίτευξη όλων των προαναφερόμενων σημαντικών στόχων που άπτονται αυτονοήτως του γενικότερου κοινωνικού συμφέροντος. Επιπλέον, κατά τα προαναφερόμενα, στην προκείμενη περίπτωση, ανεξαρτήτως όλων των άλλων, συντρέχουν και λόγοι γενικότερου δημοσίου συμφέροντος που συνδέονται στενά με τη λειτουργία της ελληνικής οικονομίας, καθώς ο τουρισμός αποτελεί έναν από τους βασικότερους πυλώνες της ελληνικής οικονομίας....».

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ & ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

✉ info@omed.gr • www.omed.gr

ΕΔΡΑ: Πλατεία Βικτωρίας 7, 104 34, Αθήνα ☎ 210 88 14 922

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Πολυτεχνείου 21, 546 26, Θεσσαλονίκη ☎ 2310 517128

6. Ο πρώτος λόγος εφέσεως προβάλλει ότι η προσβαλλομένη ΔΑ εσφαλμένα δέχθηκε εν προκειμένω την συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 16 παρ.2β του ν. 1876/1990. Ειδικότερα, με τον λόγο αυτό αμφισβητείται η συνδρομή της προϋποθέσεως της οριστικής αποτυχίας των διαπραγματεύσεων, λόγω μη κηρύξεως απεργίας ή άλλης μορφής κινητοποιήσεως εκ μέρους του εφεσιβλήτου Σωματείου. Ο λόγος, όμως, αυτός είναι απορριπτός, δεδομένου ότι για την διαπίστωση της οριστικής αποτυχίας των διαπραγματεύσεων δεν απαιτείται υποχρεωτικά η κήρυξη απεργίας ή άλλων δυναμικών μέσων, αλλά αρκεί η εξάντληση των λοιπών διαπραγματευτικών μέσων. Στην παρούσα περίπτωση, κατά την ομόφωνη γνώμη της Επιτροπής, από την αναλυτική παράθεση τόσο στην αίτηση προσφυγής σε διαιτησία όσο και στην προσβαλλομένη ΔΑ, των άκαρπων συναντήσεων των δύο πλευρών, οι οποίες οδήγησαν μετά από μακρύ χρονικό διάστημα (2019-2023), σε υποβολή αιτήσεως Μεσολάβησης, η οποία, αποδεδειγμένα, δεν έγινε δεκτή από την εκκαλούσα εργοδοτική πλευρά, προκύπτει η οριστική αποτυχία των διαπραγματεύσεων και η εξάντληση όλων των μέσων συνεννοήσεως. Άλλωστε, και μόνο το γεγονός ότι η προηγούμενη ΣΣΕ έχει λήξει το έτος 2019, ενδεικνύει την αδυναμία εξερέσεως κοινά αποδεκτής λύσης μεταξύ των δύο πλευρών και οδηγεί σε ισχυρή πιθανολόγηση για άμεση επίπτωση στην εργασιακή ειρήνη. Τα αυτά κρίνοντας και η εκκαλουμένη απόφαση ορθά τον νόμο ερμήνευσε, αντιμετώπισε δε αιτιολογημένα όλους τους σχετικούς ισχυρισμούς των εκκαλουσών, όλα δε του περί του αντιθέτου προβαλλόμενα είναι απορριπτέα, ως αβάσιμα.

7. Με τον δεύτερο λόγο εφέσεως προβάλλεται ότι η προσβαλλομένη ΔΑ έσφαλε, διότι αορίστως δέχθηκε ότι στην προκειμένη περίπτωση συντρέχει λόγος γενικότερου κοινωνικού συμφέροντος, δεδομένου ότι απουσιάζει το στοιχείο της "κοινωνικής σύγκρουσης" και οι "ζημιογόνες απεργιακές κινητοποιήσεις", οι οποίες θα επέφεραν βλάβη στην εθνική οικονομία. Όπως προεξετέθη στην ερμηνεία της εφαρμοστέας εν προκειμένω διατάξεως του άρθρου 16 παρ.2β, όπως αυτή ισχύει μετά την τροποίηση αυτής με το άρθρο 57α του ν.4635/2019, ο λόγος γενικότερου κοινωνικού ή δημοσίου συμφέροντος, ο οποίος επιτρέπει την μονομερή προσφυγή στην διαιτησία μπορεί να ποικίλλει ανάλογα με το είδος της συλλογικής διαφοράς, χωρίς να επιβάλλεται για την στοιχειοθέτησή του, το στοιχείο της κοινωνικής σύγκρουσης. Η κρινομένη συλλογική διαφορά αφορά σε κλαδική συλλογική ρύθμιση πανελληνίας εκτάσεως. Επομένως, ο λόγος γενικότερου δημοσίου ή κοινωνικού συμφέροντος πρέπει να συνδέεται με την οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων του κλάδου, με την ανταγωνιστικότητά τους και την σημασία τους για την Εθνική Οικονομία και την απασχόληση, το επίπεδο των αμοιβών σε σχέση με το κόστος ζωής, και την κατάσταση της αγοράς εργασίας. Εν προκειμένω, οι λόγοι γενικότερου συμφέροντος συντρέχουν, δεδομένου ότι το επίπεδο των αποδοχών

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ & ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

✉ info@omed.gr 🌐 www.omed.gr

ΕΔΡΑ: Πλατεία Βικτωρίας 7, 104 34 , Αθήνα ☎ 210 88 14 922

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Πολυτεχνείου 21, 546 26, Θεσσαλονίκη ☎ 2310 517128

των εργαζομένων στις εκκαλούσες εργοδοτικές οργανώσεις υπολείπεται του κατωτάτου ορίου του ήδη ισχύοντος νομίμου μισθού, το οποίο εξασφαλίζει ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης των εργαζομένων, σε συνδυασμό με την αύξηση του πληθωρισμού και την εξέλιξη της παραγωγικότητας και των θετικών οικονομικών αποτελεσμάτων του συγκεκριμένου κλάδου των γραφείων ταξιδίων και τουρισμού. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την τελευταία μελέτη του Ινστιτούτου του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΙΝΣΕΤΕ), με θέμα «Η συμβολή του τουρισμού στην ελληνική οικονομία το 2023», η άμεση συνεισφορά του τουρισμού στην ελληνική οικονομία ανήλθε στα 28,5 δισ. ευρώ το 2023, ποσό που αντιστοιχεί στο 13% του ΑΕΠ της χώρας και είναι το υψηλότερο, ιστορικά, για τον τομέα μέχρι σήμερα. Το 2022 τα αντίστοιχα μεγέθη ήταν 23,9 δισ. ευρώ και 11,6% του ΑΕΠ και το 2019, 23,1 δισ. ευρώ και 12,6% του ΑΕΠ. Σύμφωνα με την ίδια ως άνω έκθεση εκτιμάται ότι, αν συνυπολογιστεί και η έμμεση συνεισφορά του τομέα μέσω πολλαπλασιαστών, το αντίστοιχο ποσοστό ανεβαίνει περίπου στο 30%. Η τουριστική δραστηριότητα παραμένει κατά κύριο λόγο εξαγωγική, αφού το 82,7% των εισπράξεων προέρχονται από τον εισερχόμενο τουρισμό. Περαιτέρω, ο τομέας συνέβαλε άμεσα στην αιχμή, κατά το γ' τρίμηνο του 2023, στο 16,4% της απασχόλησης και συνολικά (άμεσα και έμμεσα) σε ποσοστό περίπου 40%, συντείνοντας στη μείωση της ανεργίας. Επίσης, από στοιχεία που κατατέθηκαν από την πλευρά των εργαζομένων, η συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ της Χώρας ανέρχεται σταθερά στο 11,5 % για τα έτη 2022 – 2023, η συμβολή του στη συνολική απασχόληση της Χώρας στο 16,7 %, ενώ παράλληλα καλύπτει σε ποσοστό 45,7 % το έλλειμμα του ισοζυγίου αγαθών για τα έτη 2022 – 2023. Και να μεν η Εργοδοτική πλευρά επικαλείται ότι ο κλάδος των τουριστικών γραφείων δεν ταυτίζεται σε καμία περίπτωση με τον τουρισμό και συνολικότερα δεν επηρεάζει την εθνική οικονομία και τη λειτουργία της, ώστε να δημιουργείται σχετικός λόγος δημοσίου συμφέροντος που να δικαιολογεί τη μονομερή προσφυγή στη Διαιτησία, όμως, από τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για την εξέλιξη του Δείκτη Κύκλου Εργασιών στον Τομέα Μεταφορών, όπου ο Κλάδος 79 είναι οι «Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδίων και υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες, προκύπτουν τα αντίθετα.. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από το αρχείο excel που εμπεριέχεται στο φάκελο Μεσολάβησης, και γίνεται επίκληση και στην εκκαλούμενη ΔΑ, προκύπτει σημαντική αύξηση του κύκλου εργασιών του Κλάδου από το έτος 2017, με την εξαίρεση των ετών 2020 και 2021, πιθανότατα λόγω της πανδημίας, με σημαντική αύξηση το έτος 2022 αλλά και το πρώτο εννεάμηνο 2023 που αποδίδουν ποσό δείκτη 57,3 για το α' τρίμηνο 2023, 172,96 για το β' τρίμηνο 2023 και 288,5 για το β' τρίμηνο 2023. Σημειώνεται ότι τα κατά τα διαλαμβανόμενα στο κατατεθέν υπόμνημα της Εργοδοτικής πλευράς από τα στοιχεία του Υπουργείου Εργασίας και του Πληροφοριακού Συστήματος ΕΡΓΑΝΗ, που τέθηκαν υπόψη της Μεσολαβήτριας,

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ & ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

✉ info@omed.gr • www.omed.gr

ΕΔΡΑ: Πλατεία Βικτωρίας 7, 104 34 , Αθήνα ☎ 210 88 14 922

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Πολυτεχνείου 21, 546 26, Θεσσαλονίκη ☎ 2310 517128

αποδεικνύεται ότι ο κλάδος των γραφείων ταξιδίων και τουρισμού αφορά σε περίπου 3.700 επιχειρήσεις σε όλη την επικράτεια, ενώ ο αριθμός των εργαζομένων σε αυτές ανέρχεται σε περίπου 17.000. Επίσης, παρά την ύπαρξη διαφόρων πλατφορμών ενοικίασης καταλυμάτων ή έκδοσης εισιτηρίων, τα τουριστικά γραφεία παραμένουν το πιο εύκολα προσβάσιμα σε κάθε ηλικία και τόπο, αλλά και τα πλέον δημοφιλή μέσα. Μετά ταύτα η Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη την σημασία και την επίδραση που έχει ο συγκεκριμένος κλάδος στην εθνική οικονομία, σε συνδυασμό και με το ότι, στην προκειμένη περίπτωση, απειλείται η έναρξη εργατικών αγώνων με δυσμενείς, συνεπώς, επιπτώσεις για την οικονομία, τις επιχειρήσεις του κλάδου και το κοινωνικό σύνολο, κρίνει ότι συντρέχει λόγος γενικότερου κοινωνικού και δημοσίου συμφέροντος, συνδεδεμένου με την λειτουργία της ελληνικής οικονομίας. Συνεπώς, τα αυτά κρίνοντας και η εκκαλουμένη απόφαση νομίμως έκρινε, και ο κρινόμενος λόγος εφέσεως της εκκαλούσας εργοδοτικής πλευράς, που υποστηρίζει τα αντίθετα, είναι κατά, τα ανωτέρω, απορριπτέος ως αβάσιμος.

8. Με τον τρίτο λόγο εφέσεως προβάλλεται ότι η εκκαλουμένη ΔΑ χωρίς ειδική και επαρκή αιτιολογία δέχθηκε ότι στην κρινομένη περίπτωση υφίσταται λόγος δημοσίου συμφέροντος ο οποίος συνδέεται με την λειτουργία της ελληνικής οικονομίας. Ο λόγος, όμως, αυτός είναι απορριπτέος, ως αβάσιμος, δεδομένου ότι η εκκαλουμένη απόφαση είναι πλήρως και επαρκώς αιτιολογημένη ως προς την στοιχειοθέτηση του λόγου δημοσίου συμφέροντος, δεδομένου ότι, μετά την αποτυχία των διαπραγματεύσεων και την άρνηση της εργοδοτικής πλευράς να προσέλθει σε διαπραγματεύσεις τίθεται εν κινδύνω η εργασιακή ειρήνη στον συγκεκριμένο τουριστικό κλάδο, με αρνητικές συνέπειες στην εθνική οικονομία, γεγονός που, εν προκειμένω, απεδείχθη με επίσημα οικονομικά στοιχεία, όπως αυτά εκτέθηκαν ανωτέρω και τα οποία, αναποδεικτως, αμφισβητούνται με την κρινομένη έφεση.

9. Τέλος, ο τέταρτος λόγος εφέσεως προβάλλει παράβαση της διατάξεως του άρθρου 16 παρ.8 του ν.1876/1990, για τον λόγο ότι με την εκκαλουμένη ΔΑ ορίζεται αναδρομική έναρξη ισχύος της διαιτητικής αποφάσεως, η οποία εξομοιώνεται με ΣΣΕ, από την επομένη της υποβολής της αίτησης για μεσολάβηση, αφού η υποβολή αιτήσεως Μεσολάβησης ήταν απαράδεκτη, λόγω μη οριστικής αποτυχίας των διαπραγματεύσεων. Ο λόγος, όμως, αυτός στηρίζεται στην εσφαλμένη προϋπόθεση ότι η αίτηση μεσολαβήσεως ήταν απαράδεκτη, ενώ κατά τα ανωτέρω αναπτυχθέντα, νομίμως διαπιστώθηκε οριστική αποτυχία των διαπραγματεύσεων και, παραδεκτώς, κινήθηκε, μονομερώς, εκ μέρους του εφεσιβλήτου Σωματείου η διαδικασία μεσολαβήσεως και διαιτησίας.

10. Εν όψει των ανωτέρω, και μη προβαλλομένου άλλου λόγου, η κρινομένη έφεση είναι απορριπτέα στο σύνολό της.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ & ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

info@omed.gr www.omed.gr

ΕΔΡΑ: Πλατεία Βικτωρίας 7, 104 34, Αθήνα ☎ 210 88 14 922

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Πολυτεχνείου 21, 546 26, Θεσσαλονίκη ☎ 2310 517128

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την 269 Μ-Δ/2.5.2024 έφεση.

Επικυρώνει την 4/2024 απόφαση της Τριμελούς Διαιτητικής Επιτροπής ως προς τους όρους αμοιβής και εργασίας του υπαλληλικού προσωπικού των εργαζομένων στα γραφεία ταξιδίων και τουρισμού όλης της χώρας.

Η Πρόεδρος

AGORITSA SDRAKA
21/06/2024 11:53

Αγορίτσα Σδράκα

Τα Μέλη

MARIA PETSALI
21/06/2024 12:39

Μαρία Πετσάλη

Digitally signed by KONSTANTINA NASOPOULOU
Date: 2024.06.21 13:49:15 EEST

Κωνσταντίνα Νασοπούλου

OURANIA ZERVOMPEAKOU
21.06.2024 20:54

Ουρανία Ζερβομπεάκου

KONSTANTINOS KREMALIS
25.06.2024 10:33

Κρεμαλής Κωνσταντίνος

Η παρούσα ~~Ε.Σ.Ε.~~ Δ.Α. Κατατέθηκε στην υπηρεσία μας σήμερα 3/9/2024 με αριθμ. πράξης.....3..... από τον εξουσιοδοτημένο Αντιπρόσωπο του ~~Πανελληνίου Συνδέσμου Επιχειρησών~~ στη Ναυτιλία & Τουρισμό κα Κακουργοπούλου Ειρήνη κάτοχο του αριθ. Α.Η. 573009 Δελτίου Ταυτότητας που εκδόθη από το Α.Τ.Ν. του κράτους την 4/3/2009.

Ο Καταθέτης Ο Παραλαβών Υπάλληλος

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ & ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ, 2024

ΕΙΡΗΝΗ ΖΕΡΒΟΜΠΕ

ΕΙΡΗΝΗ ΖΕΡΒΟΠΗ